

ANGELI ÉVA

Tanári kézikönyv

Wir lernen Deutsch 1

Tartalom

Előszó	3
Célok és feladatok	5
Kerettanterv	5
Módszertani ajánlások	7
A tankönyv felépítése	7
A tananyag	8
Javaslatok, ötletek a tananyaghoz kapcsolódóan	8
A hanganyag	9
Javaslatok a tanulók értékeléséhez	10
A tankönyv tananyaga	11
Megoldási javaslatok a feladatokhoz	17
Óravázlat	23
Tanmenetjavaslat	26

Előszó

Az oktatásnak – mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt – alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

„Európa népei sok, egymástól különböző nemzetből, közösségből, kultúrából és nyelvi csoportból egy egységes uniót alakítanak ki. Ez az unió a gondolatok és hagyományok egyenlő alapon történő cseréjére épül, és azon alapul, hogy a különböző történelmi múlttal, ám közös jövővel rendelkező népek kölcsönösen elfogadják egymást. Ezért még soha nem volt ennyire fontos az, hogy polgárai rendelkezzenek azokkal a képességekkel, melyek szomszédaik megértéséhez és az azokkal való kommunikációhoz szükségesek. Tehát el kell sajátítanunk az egymással való eredményes kommunikációhoz és egymás megértéséhez szükséges készségeket. Más nyelvek ismerete arra ösztönzi az embert, hogy nyitottabb legyen mások, illetve mások kultúrája és szemlélete felé” – mondja az Európa Tanács ajánlása.

Az Európai Parlament 2001. december 13-i határozata a nyelvtanulást és nyelvi sokszínűséget támogató intézkedésekre szólított fel. A 2003. április 10-i brüsszeli konferencián a képviselők elfogadták a Európai Bizottság jelenlegi helyzetről szóló elemzésének legfontosabb üzenetét és jövőre vonatkozó javaslatait. Egyetértés volt például abban, hogy kívánatos lenne az élethosszig tartó tanulás jegyében, a kisgyermekkortól kezdve minden európai polgár számára lehetővé tenni, hogy élvezhesse a soknyelvűség előnyeit. Széles körű támogatást nyert az, hogy emelni kell a nyelvtanítás színvonalát, mivel *a nyelvi kompetencia azok közé az alapvető készségek közé tartozik, amelyekre mindenkinek szüksége van a képzésben, a foglalkoztatásban, a kultúrák találkozása során és az önmegvalósításhoz.*

A tagállamok egyetértenek abban, hogy *a hangsúly a hatékony kommunikáció képességére, azaz az aktív készségekre és ne a passzív tudásra he-*

lyeződjön. A cél nem az anyanyelvi szint elérése, hanem a megfelelő szintű olvasási, szövegértési, írás- és beszédképesség elsajátítása.

Az Európai Bizottság úgy gondolja, hogy az európai szintű akcióknak a következő kulcsterületekre kell irányulniuk: a nyelvek befogadó jellegű szemléletének támogatása, nyelvbarát közösségek kialakítása, a nyelvtanulási kínálat és a nyelvtanulási lehetőségek igénybevételének a javítása.

A nyelvi kompetencia azok közé az alapvető készségek közé tartozik, amelyekre mindenkinek szüksége van a képzésben, a foglalkoztatásban, a kultúrák találkozása során és az önmegvalósításhoz; a nyelvtanulás az egész életet felölelő tevékenység.

Az Európai Unió tagállamai számára elsődleges fontosságú az, hogy már az óvodában és az általános iskolában eredményes nyelvtanulás folyjon, mivel ezeken a szintereken alakul ki az, hogy az egyén hogyan viszonyul majd más nyelvekhez és kultúrákhoz, és a későbbi nyelvtanulás alapjait is itt fektetik le.

Azok, akik gyermekkorban kezdik a nyelvtanulást, jobban tudatában lesznek saját kulturális értékeiknek, saját kultúrájuk hatásainak, nagyobb megbecsülést mutatnak más kultúrák iránt, nyitottabbak és érdeklődőbbek lesznek mások iránt.

A kommunikatív nyelvi kompetencia fejlesztése a következőket jelenti:

(1) A kötelező oktatás végére a tanulók képesek lesznek egy vagy két idegen nyelvet személyes, oktatási, közéleti és szakmai kontextusban megfelelően használni.

(2) A nyelvtanulás során a tanulóknak kialakul a nyelvtanulás, a tanult nyelv, az azt beszélő emberek és kultúrájuk, valamint általában más nyelvek és kultúrák megismerése iránti kedvező attitűd és motiváció.

(3) Nyelvtudásukat egész életükben képesek lesznek önállóan fenntartani, fejleszteni, emellett újabb idegen nyelveket hatékonyan és sikeresen elsajátítani.

A kerettanterv átdolgozása során a korszerű ismeretkörök és kulcskompetenciák beemelésére, a készség és képesség jellegű követelmények előtérbe állítására törekedtek a készítőik. Fontos szempont, hogy a NAT által képviselt fejlesztő-

központúság ne sikkadjon el, illetve közvetlenül is hasznos szakmai segítséget nyújtson a kerettanterv a pedagógusoknak a fejlesztési követelmények megvalósulását szolgáló feladatok differenciált megtervezéséhez.

Bár a kerettantervi ajánlások csak 4. osztálytól határoznak meg célokat és feladatokat, egyéb feladatok fennállása esetén – a nem kötelező tanórai foglalkozások keretében – az iskolának lehetősége van már az 1. osztálytól kezdve idegen nyelv oktatását megszervezni.

Ahány iskola, annyiféleképpen szervezhetik az idegennyelv-oktatást. Éppen ezért olyan taneszközökben kell gondolkodni, amelyek többféle oktatási módot is kiszolgálnak.

A „**Wir lernen Deutsch**” sorozat a fentiek figyelembe vételével készült el. A sorozat kötetei nemcsak tanórai, hanem szakköri keretek között használhatók. Alapvetően az 1–3. évfolyamon heti 1 órában gondolkodtunk, de a kiadványok alkalmasak nagyobb óraszámú történő nyelvoktatásra is.

A tankönyvekhez elkészített kézikönyvekben található módszertani javaslatokat, ötleteket a tananyag feldolgozásához, a feladatok megoldásához, valamint tanmenetjavaslat és óravázlat.

Sikeres nyelvoktatást és jó munkát kívánok:

Angeli Éva

Célok és feladatok

A gyermekkorban kezdődő nyelvtanulás az anyanyelvhez hasonlóan történik: a tanulók életkoruknak és értelmi szintjüknek megfelelő témaköröket érdekes – elsősorban játékos – tevékenységek révén dolgoznak fel, és ennek során a célnyelvet kezdetben csak hallva, később egyre többet beszélve haladnak előre az idegen nyelv elsajátításának folyamatában.

A német mint idegen nyelv tanításának általános céljai az 1–4. évfolyamon:

- kedvet ébreszteni az idegen nyelv tanulásához
- megalapozni a későbbi nyelvtanulást
- a közös játékok, páros és csoportmunkák kapcsán a tanulók együttműködési készségének, toleranciájának fejlesztése
- tanulási stratégiák elsajátítása.

Fontos, hogy a tananyag a diákok számára ismert tartalmakra épüljön. A kezdő nyelvtanulási szakaszban legfontosabb cél a hallott szöveg értése: az utasítások, cselekvésekkel kapcsolatos feladatok teljesítéséből következtethetünk az elsajátítás fokára. Ezzel párhuzamosan és egyre jelentősebb mértékben fejlesztendő a beszédkészség: az egyszerű válaszok, az eleinte kisebb, később hosszabb terjedelmű memoriterek mellett fokozatosan előkerülnek a párbeszéd, szóbeli megnyilatkozások.

1. ÉVFOLYAM

Éves óraszám

(A nem kötelező órák terhére) 37 óra, ebből 20 óra a tananyag feldolgozására, 17 óra készségfejlesztésre használandó, különös tekintettel a he-lyes kiejtésre, az intonációra, valamint az óra-vezetés, a játékos cselekedtetés gyakorlására.

Cél

A tanuló figyelmének ráirányítása egy eddig számára teljesen ismeretlen kultúrára, és az érdeklődés felkeltése az idegen világ iránt.

Fejlesztési követelmények (feladatok)

A tanuló tudjon köszönni és köszönést fogadni német nyelven; ismerje a legtöbbször használt

udvariassági formulákat; tudjon néhány verset, mondókát elmondani, gyermekdalt elénekelni, gyermekjátékban részt venni, fejlődjön együttműködési készsége.

Tartalmak (témakörök szerint)

A tanár összeállítása vagy gyermektankönyv alapján gyermekjátékok megismerése, éneklése, eljátszása, kedvenc játékainak megnevezése.

Kommunikációs szándékok: bemutatkozás, üdvözlés, kapcsolatfelvétel, érdeklődés a beszélpartner személye iránt, rákérdezés személyekre, dolgokra, dolgok azonosítása.

Fogalomkörök: létezés (*bin/bist/ist/sind*) kifejezése, minőségi viszonyok (*wie ist/wie sind*) kifejezése, mennyiségi viszonyok (*tőszámnevek 1–12*), a főnevek névelőkkel együtt történő használata (*was ist, wer ist*).

Fejlesztési alapok (az eredményes továbbhaladáshoz)

(Hallott szöveg értése.) A tanuló megért ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid kérést, utasítást, arra cselekvéssel válaszol; valamint megért ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid kérdést.

(Beszédkészség.) A tanuló egy szóval, hiányos, egyszerű mondatban válaszol az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésre, szavakat és egyszerűbb szerkezetű szövegeket (legalább néhány mondókát, verset, dalt) tanult minta alapján reprodukál.

A tanterv javasolt szókinése 130 szó (ebből kb. 20 a magyarhoz hasonló).

TÉMAKÖR: AZ ÉN VILÁGOM

Cél

Köszönés, ismerkedés, bemutatkozás, a nyelvtanulás motiválása.

Követelmény

Iskolai értelemben vett követelményről nem beszélhetünk. Nem „nyelvtanítás” történik, hanem ismerkedés a nyelvvel, annak tudatosítása, hogy más nyelvek is vannak. A készségfejlesztésben a hallásértést és az idegen nyelven történő megszólalást készítjük elő.

Tartalom

A köszönési formákon kívül mintegy 30-40 szó, többnyire főnevek, a diák körül lévő tárgyak. A legismertebb gyermekdalok éneklése, mozgásos játékok, a tárgyak kicsinyített mása (játékok) vagy azok kivágva keménypapírból, a kedvenc játékok a nyelvtórán.

Értékelés

Csupán annyi, hogy a tanuló részt vegyen a közös játékokban, feladatokban.

Feltételek

Beszédszándékok (bemutatkozás, köszönés, tárgyra való kérdés, a tárgyak azonosítása). Néhány ismert dal, gyerekjátékok vagy ezek rajzai.

TÉMAKÖR: A CSALÁD

Cél

A közvetlen családtagok elnevezése, lakás, otthon, a „szobám”.

Követelmény

A szavakat rámutatással, rákérdezéssel próbálja a gyermek megismerni, azonosítani. Tanári segítséggel, közösen tudjon énekelni, aktívan vegyen részt a körjátékokban, figurális mozgásokban!

Tartalom

Körülbelül 50 szó, a családtagok nevei, illetve a családtagokhoz tartozó hagyományos cselekedetek (testvér – tanuló, anya – főz stb.).

Értékelés

Az értékelés szempontja: közös részvétel a „munkában”, a bátortalanabb tanulókat biztatni, lelkesíteni kell.

Feltételek

Körjátékok közösen, apróbb gyermekjátékok.

TÉMAKÖR: AZ ÁLLATOK VILÁGA

Cél

A tanulókat érdeklő kedvencek megnevezése.

Követelmény

Mintegy 30 szó segítségével megnevezni a kedvenc állatokat, ügyelve a helyes kiejtésre, intonációra.

TÉMAKÖR: SZÁMOK ÉS SZÍNEK

Cél

A bennünket körülvevő világ – idegen nyelvi szempontból egyre bővülő – néhány sajátossága: számok, színek.

Követelmény

A beszédképesség fejlesztése, egyszerű egyszavas válaszok. A számok ismerete 1–12 között, játékos gyakorlatokkal a színek felismerése, ünnepek (karácsony, húsvét, Mikulás vagy más ünnep). Mondókák, versek, énekek.

Tartalom

Hozzávetőlegesen 30 szó. A színekhez, számokhoz kapcsolódó játékos gyakorlatok, esetleg videofelvétel német gyerekekről, gyermekünnepekről. A tanítás ebben a szakaszban még ne legyen tankönyvhöz szorosan kötődő, a tanítási óráknak csak kis hányadát tegyék ki a könyvvel kapcsolatos feladatok!

Értékelés

Aktivizálás a közös játékokra, önállóságra biztatás. Köznapi értelemben (osztályzatokkal) értékelés nincs. A pedagógus legfőbb szempontja az legyen, hogy a bátortalanabb, később érő gyerekeket serkentse, nehogy már kezdéskor nagy teljesítménykülönbség alakuljon ki az osztályban. Próbálja a szaktanár a tanulókat korrekt módon sikerélményhez vezetni! A szülőkkel tartani kell a kapcsolatot a tanuló előmeneteléről.

Feltételek

Plüssállatok (pl. kutya, macska, róka, elefánt, zsiráf stb.).

Szemléltető számlapos óra minden tanulónak, illetve nagyobb méretű a tanár számára.

Módszertani ajánlások

Az első évfolyamon a nyelvtanítás célja elsősorban a nyelvtanulás megszerettetése, a korosztályi sajátosságokat és képességeket figyelembe véve: a 6-7 éves korosztályhoz közel álló témákkal, játékos, aktív részvételt igénylő, tevékenykedtető feladatokkal, rövid és egyértelmű tanítói utasításokkal.

A nyelvtanítás legyen mindig beszédközpontú: használjunk ki minden lehetőséget a tanulók becsatolására – akár egyénileg, akár frontálisan szólaljanak meg minél többször a tanórákon.

Az óravezetés lehetőség szerint idegen nyelvű legyen. Használjunk rövid és egyértelmű tanítói utasításokat: kezdetben két nyelven is elmondhatjuk, később váltsunk egynyelvűségekre.

Fontos a játékoság és a változatosság: a szókinccset ne csak tanítsuk, hanem játszunk is a szavakkal. Iktassunk be pihenő szakaszokat az órák menetébe: énekeljünk, tornázzunk a tanulókkal. Ebben a korban még nagyon fontos tevékenység számukra a rajzolás, színezés.

A dalokat, verseket, mondókákat mindig közösen mondassuk. Lehetőség szerint tanítsunk minél többet, mert a szókinccs gyarapításában, rögzítésében is nagy szerepet játszanak. (A kézikönyvben található mondókákon, verseken és dalokon kívül továbbiakat is lehet tanítani.)

A tankönyv felépítése

A tankönyv havi bontásban készült, heti 1 órára. Minden hónapban egy, a hónapozhoz kapcsolódó aktuális téma kerül feldolgozásra.

A havi témák mellett a szókinccsen kívül mindig található mondatmodellek is, amelyek az elmélyítés során mintegy automatizmusként épülnek be a nyelvtudásba.

Minden téma egy témaképpel kezdődik, amely egy összefoglaló jellegű kép – a tanulók itt látják, miről fognak beszélgetni, milyen szókinccset fognak tanulni. A témaképek alatt kiemelve láthatók a megtanítandó szavak képei, általában 8-12 kép a névelőket jelző színes pontokkal.

A képanyag után egy feladatsor következik. Az itt található feladatok úgy épülnek fel, hogy a nyelvtanulás minden területét fejleszteni tudjuk általuk. A feladatok utasításait piktogramok jel-

zik, hogy a tanulók számára is érthetőek legyenek. Egy-egy feladathoz legfeljebb 2-3 piktogram tartozik, de ez nem azt jelenti, hogy mást nem csinálhatunk. A „Javaslatok a feladatok megoldásához” mutatjuk be, hogyan használhatók a feladatok még többféleképpen. A feladatok elsősorban a szókinccs rögzítését, elmélyítését szolgálják, ezért ismétlődnek többször a szavak, csak mindig más-más feladat kapcsolódik hozzájuk.

A tankönyvben található dalokat is, mégpedig „képes” leírással. A piktogram jelzi, hogy a dal megtalálható a cédén is. A dalok kottái a kézikönyv végén találhatóak.

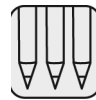
A könyvben található piktogramok és jelentéseik:

Hör an! – A cédén található a témához kapcsolódó dal; minden dal háromszor hangzik el egymás után.

Sprich! – A képanyaghoz kapcsolódó szavakat, mondatmodelleket hangoztassák a tanulók!

Male aus! – Körvonalas rajzok színezése tanítói utasítás szerint vagy a tanulók egyéni munkája alapján.

Zeichne! – Rajzok készítése tanítói utasítás szerint, vagy a témakörhöz kapcsolódóan saját dolgok lerajzolása.

Verbinde! – Összetartozó képek párosítása tanítói utasítás szerint.

Was passt nicht? – Oda nem illő képek vagy képrészletek áthúzása.

Kreise ein! – Képek vagy képrészletek bekarikázása tanítói utasítás szerint.

Frage! Antworte! – A tanulók kérdezzék egymást, és válaszoljanak egymásnak.

Der, die, das? – A képekhez tartozó névelőket jelölő színes pöttyök rajzolása.

Schreibe! – Tanítói utasítás szerint egyszerű szavak vagy szavakat jelölő betűk írása.

A tananyag

Hónap	Szókincs	Egyéb nyelvi elemek
szeptember	óvoda, játékok, gyerekek	színek, köszönések
október	iskola, az osztály berendezései, tárgyai, a tanulói felszerelés	iskolai tevékenységek, irányok
november	család, a szoba berendezési tárgyai	tulajdonságok, otthoni tevékenységek
december	Mikulás, karácsony, ruhadarabok	számok 1–10, főnevek többes száma, ist/sind
január	a konyha berendezési tárgyai, eszközök, reggeli ételek és italok, fürdőszobai berendezések	konyhai tevékenységek
február	testrészek, állatok, tulajdonságok, farsangi bál	mein/dein, wohnt, hat
március	természet, évszakok, ruhák	
április	természet, időjárás, húsvét	a hét napjai
május	cirkusz, kapcsolódó cselekvések, ünnepek	hónapok, számok 20-ig
június	ismétlés	

Javaslatok, ötletek a tananyaghoz kapcsolódóan

1. Javaslatok a szókincs megtanításához:

- a szavakkal együtt tanítsuk rögtön a der, die, das névelőket is (elegendő a gyerekeknek annyit mondani, hogy a német szavak elé mondják ezeket a „szavacskákat” – nem névelőket! – vagy vannak „fiús”, „lányos” és „vegyes” szavak)
- vágjunk ki kartonból piros, kék, sárga, zöld köröket a tanulók létszámnak megfelelően, amelyekkel ők is tudnak „játszani” – lehet tanulónként 3-3 darabot mindegyik színből, hogy többször is lehessen azokat használni (a szavak

hangoztatásánál felemelik, sorba rakják, tárgyakra ragasztják stb.)

- a szavakhoz tartozó képek lehetőség szerint kerüljenek fel a táblára – először ugyanolyan sorrendben, ahogy a könyvben is szerepel, utána össze lehet keverni, a tábláról levenni, visszatenni stb.
- ha lehetséges, a szavakat tárgyakkal is szemléltethetjük, amelyeket a tanulók a kezükbe is tudnak venni, játszani tudnak azokkal – a színes pöttyöket ráteszik a tárgyakra, melléfkettetik őket stb.
- a szótanulásnál a tanulók először közösen ismételjék az új szót, azután 4-5 tanuló egyesével, majd ismét közösen – a szókincs így a sokszori ismétléssel vésődik a memóriába

- kezdjük az órákat mindig az előző órán megtanult szókincs ismétlésével
- használjuk mindig a *Wer ist das? Was ist da? Wie ist ...? Wo ist...? Was macht...?* kérdéseket
- ne csak tanítsuk a szavakat, hanem „játsszunk” is velük: pl. memóriajátékot (a tábláról levenni néhányat), nagyság szerinti sorrendbe rakni őket, színek, névelők szerint csoportosítani stb.

2. Javaslatok a feladatok megoldásához:

- a feladatoknál két-három utasítás piktogramja látható, ami nem azt jelenti, hogy csak ezt a kétféle feladatot végeztethetjük el a tanulókkal – minél többértük használunk ki egy feladatot, annál nagyobb esélyünk van a szókincs rögzítésére (pl. ha nem is szerepel a feladatban a szókincs hangoztatása, azt lehetőség szerint tegyük meg minden esetben, a *der, die, das* pontokat is minden esetben rajzoltassuk oda vagy a körvonalas rajzoknál használjuk ki a színezési lehetőséget)
- a kézikönyv minden feladathoz tartalmazza a megoldási lehetőségeket a feladat utasításait kiegészítve – ezeket az adott tanulócsoporthoz képekképeinek figyelembe vételével végezzük el (nem feltétlenül kell ilyen sorrendben végighaladni a feladatokon, ki lehet hagyni vagy ki lehet egészíteni feladatrészeket)
- a témákhoz tartozó feladatsorokban az adott téma szókincse többször ismétlődik, visszatér olyan módon, hogy mindig más-más típusú feladat kapcsolódik hozzá – ez is a szókincs rögzítését szolgálja, csak nem direkt módon, hanem tevékenykedtetésen keresztül
- mivel nyelvtani ismereteket még az első évfolyamon nem tanítunk, nem kell folytonosan javítani a tanulókat, ha hibáznak – a névelőket viszont következetesen javítsuk!
- ha kiegészítendő kérdést teszünk fel, kezdetben ajánljuk fel választási lehetőséget is: pl. *Wie ist der Junge? Groß oder klein?*
- a tanítói utasítás mindig német nyelven történjen, egyszerű tömondatokban
- a kezdeti időszakban a feladatokat közösen oldjuk meg, majd a feladat közös kezdése után már befejezhetik azt önállóan; fokozatosan térjünk át a teljesen önálló feladatmegoldásra
- a feladatokat nem feltétlenül kell a könyvben található sorrendben megoldani, ez a pedagógus meglátásától, illetve az adott tanulócsoporthoz is függhet

- házi feladatnak csak olyan feladatot adjunk, amit már elkezdtünk órán vagy ami a tanuló számára egyértelmű – legyen ez lehetőleg színezős, rajzolós feladat

3. Egyéb javaslatok:

- legyen a tanulóknak egy sima füzetük, amelyben rajzolhatnak (a csoport összetételétől függően lehetséges olyan tanulócsoporthoz is, ahol a könyv feladatai nem elegendőek)
- ahol csak lehet (szótanulás, daltanulás), mozgassuk meg a gyerekeket – mutassák, játsszák el ők is a cselekvéseket, a szavak jelentését
- a szép kiejtést, a jó feladatmegoldásokat mindig „jutalmazzuk” piros ponttal, csillaggal, matricával; 10 piros pontért egy matrica vagy színezős kép jár stb.
- a bemutatott mondatmodelleket az adott tanulócsoporthoz képekképeihez lehet igazítani – nem muszáj mindet alkalmazni, illetve lehet bővíteni is a megadott mondatmodelleket

A hanganyag

A tankönyv mellékleteként elkészült egy cédé is, amelyen megtalálhatók a tananyaghoz kapcsolódó dalok. A dalok cédére történő felvételével a tanítók dolgát kívántuk megkönnyíteni.

Egy-egy dallam, ének háromszor hangzik el egymás után. Az ismétlések nemcsak a dallam, hanem a szöveg memorizálását is szolgálják.

A dalok után további zenei anyag is került a cédére: német és osztrák zeneszerzők műveiből hallhatunk részleteket. Ezt használhatjuk zenei aláfestésként az órai munkánál vagy iskolai műsorok, előadások összeállításánál.

A cédén található dalok (a dalok szövegei a szövegben megtalálhatók):

1. Guten Tag, guten Tag...
2. Laterne, Laterne...
3. Kopf, Arme, Beine...
4. Kommt alle...
5. Es war eine Mutter...
6. Komm, bitte, komm...
7. Peter hat Geburtstag...

További zeneszámok:

8. W. A. Mozart: Egy kis éji zene I. tétel
9. J. S. Bach: Air a D-dúr szvitből (átirat)
10. G. Ph. Telemann: D-dúr szonáta I. tétel
11. W. A. Mozart: Éjszakai szerenád – menüett
12. J. S. Bach: Bourrée a II. angol szvitből (átirat)
13. W. A. Mozart: Egy kis éji zene III. tétel – menüett
14. G. F. Händel: Zenélő óra – menüett
15. J. S. Bach: Gavotte (átirat)
16. J. Strauss: Anna Polka
17. L. v. Beethoven: IX. szimfónia IV. tétel, részlet – Örömóda (zenekarral)
18. L. v. Beethoven: IX. szimfónia IV. tétel, részlet (Örömóda)

Javaslatok a tanulók értékeléséhez

A jelenleg érvényben lévő közoktatási törvény szerint a negyedik évfolyam végéig szövegesen kell értékelni a tanulók teljesítményét. A tanulók teljesítményének értékelése a négy nyelvi alapkészségen – a beszédértésen, a beszédkézségen, az olvasásértésen és az íráskészségen – keresztül valósulhat meg.

A nyelvtanulás kezdeti szakaszában – mivel itt a nyelvtanítás legfőbb célja, hogy kedvet ébresztünk a tanulóknak – elsősorban a fejlesztő jellegű értékelésre kell koncentrálni: adjunk mindig visszajelzést a tanulóknak arról, hol vannak még hiányosságaik és milyen módon tudják azokat pótolni.

Első évfolyamon a tananyag jellegéből fakadóan a beszédértést és a beszédkézséget értékeljük minden esetben a gyakorláskor alkalmazott tevékenységek során.

Az értékelés szempontjai:

- tanítói közlések, utasítások megértése;
- képekhez, rajzokhoz szavak, szókapcsolatok, egyszerű mondatok kapcsolása;
- szavakhoz, szókapcsolatokhoz, egyszerű mondatokhoz képek, rajzok kapcsolása;
- a tanult témakörnek megfelelő szókincs használata;
- a tanult szavak helyes kiejtése;
- a der, die, das, die helyes használata;
- mondókák, dalok versek közös elmondásában/eléneklésében való részvétel.

Javaslat a félévi és év végi szöveges értékeléshez (a megfelelő mondat aláhúzandó):

1. *A tanítói utasításokat nem érti meg.*
A tanítói utasításokat részben érti meg.
A tanítói utasításokat megérti.
2. *A tanult szavak jelentését nem ismeri.*
A tanult szavak jelentését ismeri, de azokat nem tudja önállóan visszaadni.
A tanult szavak jelentését ismeri, azokat önállóan is vissza tudja adni.
3. *A der, die, das, die névelőket helytelenül használja.*
A der, die, das, die névelőket sok hibával használja.
A der, die, das, die névelőket helyesen használja.
A der, die, das, die névelőket kevés hibával használja.
4. *A tanult mondatok jelentését nem ismeri.*
A tanult mondatok jelentését ismeri, de azokat nem tudja önállóan visszaadni.
A tanult mondatok jelentését ismeri, azokat önállóan is vissza tudja adni.
5. *A tanult dalokat, mondókákat csoportban sem mondja.*
A tanult dalokat, mondókákat csoportban mondja.
A tanult dalokat, mondókákat önállóan is szívesen mondja.

Ezeket az értékelési szempontokat természetesen lehet bővíteni és részletesebbé tenni az iskolák saját értékelési rendszerének megfelelően. Hasonlót vagy ugyanezt alkalmazhatjuk a negyedévi és a háromnegyedévi értékelésnél is.

A tankönyv tananyaga

Ez a szókincsgyűjtemény megtalálható a tankönyvek végén is: összeállításakor elsősorban a szülőkre gondoltunk, hogy ők is segíteni tudják a tanulók otthoni munkáját.

Szeptember

Téma: óvoda, játékok, gyerekek, színek, köszönések

– mindjárt az első órán tisztázzuk a der, die, das névelőhöz tartozó kék, piros, sárga pontok, illetve a többes számot jelölő zöld pont jelentését.

Szókincs

der Kindergarten
die Tulpe
das Auto
die Lampe
die Rose
die Banane
die Zitrone
der Bus
die Torte
das Haus
der Elefant
der Luftballon
das Domino
der Ball
die Legosteine
die Puppe
der Traktor
der Roller
der Teddy
das Mädchen
der Junge
die Kinder

Mondatmodellek

Guten Morgen!
Guten Tag!
Guten Abend!
Gute Nacht!
Tschüss!
Auf Wiedersehen!

Wie ist der Ball?

Der Ball ist rot.

Bist du Mädchen oder Junge?

Ich bin Mädchen.

Bist du groß oder klein?/dick oder dünn?

Ich bin groß.

Peter spielt mit Domino.

Vers, ének, mondóka

Dal: Guten Tag, guten Tag
Sagen alle Kinder.
Große Kinder, kleine Kinder,
Dicke Kinder, dünne Kinder
Guten Tag, guten Tag,
Tschüss, auf Wiedersehen!

Október

Téma: iskola, az osztály berendezési tárgyai, a tanulói felszerelés, iskolai tevékenységek, irányok

Szókincs

die Schule
die Klasse
das Klassenzimmer
die Tafel
der Stuhl
der Schrank
der Tisch
die Lampe
das Regal
die Uhr
die Kreide

Mondatmodellek

Wo ist die Lampe?
Die Lampe ist oben.

Vers, ének, mondóka

Kleine Maus, wo ist dein Haus?
Oben? Unten? Links? Rechts?
Zuerst oben, dann unten,
Dann links, dann rechts,
Dann geradeaus und da ist
Mein Haus.

der Schwamm
der/die Lehrer/in
der/die Schüler/in

das Buch
das Heft
der Bleistift
der Radiergummi
die Schultasche
das (Feder)Mäppchen
der Turnsack
der Filzstift
das Lineal
der Malkasten

Was macht der Schüler?
liest Der Schüler turnt.
schreibt Was machst du?
sitzt Ich turne.
steht
turnt
malt
rechnet
singt
fleißig
faul

Ich bin Peter, du bist Paul,
ich bin fleißig, du bist faul.

Wir gehen, wir gehen
und *klatschen/turnen/lesen...* dazu,
einer muss raus
und das bist du.
(*schreiben, malen, rechnen*)

November

Téma: család, a szoba berendezési tárgyai, tulajdonságok, otthoni tevékenységek

Szókincs

die Familie
der Vater
die Mutter
der Junge
das Mädchen
das Baby
der Großvater
die Großmutter
der Hund
die Katze

alt
jung

Mondatmodellek

Wie heißt dein Vater?
Mein Vater heißt...

Vers, ének, mondóka

Laterne, Laterne, Sonne, Mond und Sterne.
Brenne auf, mein Licht,
Brenne auf, mein Licht,
Aber nur meine Laterne nicht.

das Zimmer
die Tür
das Fenster
der Schrank
der Teppich
die Blume
das Bild
die Vase
die Blume
der Fernseher
der Sessel
das Regal
die Zeitung
die Kommode
das Telefon

Was macht der Vater?
liest Der Vater liest.
spielt Der Hund schläft.
strickt
schläft Wo ist der Schrank?
gießt Der Schrank ist links.

Wie ist das Regal?
Das Regal ist braun.

Wo ist der Tisch?
Der Tisch ist im Klassenzimmer/im Zimmer.

December

Téma: Mikulás, karácsony, ruhadarabok, számok 10-ig, főnevek többes száma, ist/sind használata – a főnevek többes számú alakjait elég hangoztatni, még nem kell a szabályokra felhívni a figyelmet.

Szókins		Mondatmodellek	Vers, ének, mondóka
der Nikolaus	<i>Zahlen</i>		
der Apfel	1–10	ein Apfel	Nikolaus, Nikolaus,
die Banane	eins	zwei Bananen...	Komm in unser Haus.
die Orange	zwei	Wie viele Bananen siehst du?	Bring Pfefferkuchen, Nüsse,
die Schokolade	drei		Die Rute lass zu Haus.
die Nuss	vier		
	fünf		
die Bonbons	sechs		Eins, zwei, Papagei.
die Rute	sieben		Drei, vier, Offizier,
der Pfefferkuchen	acht		Fünf, sechs, alte Hex,
der Stern	neun		Sieben, acht, gute Nacht,
die Mütze	zehn	Wie ist die Mütze?	Neun, zehn schlafen gehn.
der Schal		Die Mütze ist blau.	
der Mantel			
die Handschuhe			
die Stiefel		Wie sind die Stiefel?	
der Pullover		Die Stiefel sind braun.	
die Weihnachten		Fröhliche Weihnachten!	
der Weihnachtsbaum			

Január

Téma: a konyha berendezési tárgyai, eszközök, reggeli ételek és italok, konyhai cselekvések, fürdőszobai berendezések, tulajdonságok

Szókins		Mondatmodellek	Vers, ének, mondóka
die Küche			
der Herd			
der Kühlschrank			
der Tisch			
der Stuhl			
der Mülleimer			
der Löffel			
die Gabel			
das Messer			
das Glas		Wie ist die Milch?	Auf dem Tische stehen die Butter,
die Salami	kalt	Die Milch ist kalt.	Eier, Käse, frisches Brot.
der Käse	warm	Der Tee ist warm.	Und die liebe, gute Mutter
das Brot		Was trinkt/isst der Junge?	Macht für mich ein Butterbrot.
das Brötchen	essen/isst	Der Junge isst/trinkt ...	
die Butter	trinken/trinkt	Ich esse/trinke ...	
die Marmelade	kochen/kocht		
die Milch	den Tisch decken/deckt		
der Kaffee			

der Kakao
der Tee
der Apfelsaft

das Badezimmer
die Dusche
die Toilette
der Spiegel
die Zahnpasta
die Zahnbürste
das Handtuch
die Badewanne

Wie ist der Junge?
Der Junge ist schmutzig.
schmutzig
sauber

Február

Téma: testrészek, állatok, tulajdonságok, dein/mein használata, wohnt, hat, farsangi bál

Szókincs

der Kopf
die Augen
die Ohren
die Nase
der Mund
die Haare
der Bauch
die Beine
die Füße
die Hände
die Arme

der Bär
die Maus
der Tiger
der Löwe
der Affe
der Papagei
der Hase
die Giraffe
die Katze
der Hund
das Pferd
die Ente
das Zebra

Mondatmodellek

Wie sind deine Augen?
Meine Augen sind blau.
Meine Nase ist klein.
Ich bin dick.
Meine Haare sind kurz.
Wo wohnt der Tiger?
Der Tiger wohnt im Zoo.
Der Tiger hat vier Beine.
Die Ente hat zwei Beine.
Oma hat eine Katze.
Opa hat einen Hund.

groß
klein
dünn
dick
kurz
lang
blond

schwarz
weiß
grau
bunt

Vers, ének, mondóka

Punkt, Punkt, Komma, Strich,
Fertig ist das Mondgesicht.
Noch zwei kleine Ohren dran,
fertig ist der Hampelmann.

Dal:

Kopf, Arme, Beine, Hände und Bauch.
Augen, Ohren, Nase und der Mund.
Kopf, Arme, Beine, Hände und Bauch.

Dal:

Kommt alle, ihr Kinder, kommt alle herbei,
Denn Fasching ist heute, juchheisa, juchhei.
Tralalalalala, tralala.

Március

Téma: természet, évszakok, ruhák

Szókincs

der Himmel
die Sonne
die Wolke
der Baum
das Gras
das Schneeglöckchen
der Goldregen

der Frühling
der Sommer
der Herbst
der Winter

das Hemd
die Hose
die Schuhe
die Kappe
die Jacke
die Bluse
der Rock
die Socken
die Sandalen

Mondatmodelle

Der Himmel ist blau.

Das Gras ist grün.

Was trägt der Junge?

tragen Der Junge trägt eine Hose.
trägt Die Hose ist blau.

rosa
orange

Vers, ének, mondóka

Dal:

Es war eine Mutter,
Die hatte vier Kinder:
Den Frühling, den Sommer
Den Herbst und den Winter.
Der Frühling bringt Blumen,
Der Sommer den Klee,
Der Herbst bringt die Trauben,
Der Winter den Schnee.

Április

Téma: természet, időjárás, a hét napjai, húsvét

Szókincs

der Schmetterling
der Vogel
die Narzisse
die Tulpe
die Margarete
das Maiglöckchen
der Apfelbaum

es schneit
es scheint
es regnet
es ist kalt
es ist warm
es weht
das Ostern
der Hase
das Ei
das Nest
der Korb

Mondatmodelle

Tage

Montag
Dienstag
Mittwoch Die Narzisse ist gelb.
Donnerstag
Freitag
Samstag
Sonntag

Wie ist das Wetter?
Am Montag regnet es.

Frohe Ostern!

Zahlen
11–12
elf
zwölf

Vers, ének, mondóka

Ein großer Ball,
Ein kleiner Ball
Obendran zwei Schleifen,
Hintendran ein Schweifchen,
Ringsherum viel grüne Gräschen
Fertig ist das Osterhäschen.

Dal:

Komm, bitte, komm,
Osterhase komm!
Bonbon, Schokolade,
möcht ich gerne haben.
Komm, bitte, komm,
Osterhase, komm!

Május

Téma: cirkusz, cselekvések, ünnepek, hónapok, számok 20-ig

Szókinsz

Der Affe klettert.
Der Hund bellt.
Der Löwe springt.
Der Pinguine schwimmt.
Der Bär schläft.
Das Krokodil liegt.
Der Elefant sitzt.
Das Pferd läuft.

Mondatmodellek

Zahlen 13–20
dreizehn
vierzehn
fünfzehn
sechszehn
siebzehn
achtzehn
neunzehn
zwanzig

12 Monate Wann ist dein Geburtstag?
Mein Geburtstag ist im Mai.

Wieviel Uhr ist es?
Es ist 10 Uhr.

Vers, ének, mondóka

Dal:

Peter hat Geburtstag,
kommt und singet alle mit.
Wünscht Gesundheit und viel Glück:
Peter hat Geburtstag.

Június

Téma: ismétlés

Megoldási javaslatok a feladatokhoz

Az alábbiakban a tankönyv feladatainak segítségével szeretném bemutatni, milyen megoldási lehetőségek épülnek be egy-egy feladatba.

A feladatok megoldásának sorrendje mellett ötletek is olvashatók, mi mindent lehet még az adott feladattal csinálni vagy hogyan lehet még felhasználni a szókincs rögzítéséhez, elmélyítéséhez.

Az itt ismertetett megoldási sorrend természetesen nem kötelező érvényű. A csoport/osztály képességének megfelelően megváltoztathatók, egyes lépések kihagyhatók vagy megismételhetők.

Szeptember

1. a) képekhez tartozó szavak hangoztatása tanítói kérdésre:

Was ist das? – (Das ist) der Traktor.

b) szavak összekötése a névelőket jelölő színes pontokkal

c) a képeken szereplő dolgok színének, nagyságának megnevezése:

Wie ist der Traktor? Der Traktor ist rot.

Wie ist der Bus? Der Bus ist groß.

2. a) képekhez tartozó szavak hangoztatása

b) szavak melletti üres körök névelőnek megfelelő színezése

c) a képeken szereplő dolgok színének, nagyságának megnevezése:

Wie ist die Zitrone? Die Zitrone ist gelb.

Wie ist das Haus? Das Haus ist groß.

3. a) a tanító egymás után öt szót mond, az üres pontokat kell a névelőnek megfelelő színűre beszínezni – 4 x 5 szócsoportha van lehetőség

b) a tanulók mondják vissza a szavakat vagy mondjanak a pontokhoz illő szavakat
(fokozat: az első 2 x 5 szónál még a tanító mondja a szavakkal együtt a névelőt, utána már csak a szót hangoztatja névelő nélkül)

vagy

b) a tanulók egymásnak mondanak szavakat és eszerint színezik a pontokat

4. a) színek megnevezése és a képekhez tartozó szavak hangoztatása

b) képekhez der, die, das pontok rajzolása

c) a tanító utasításai szerint összekötik a tanulók a színfoltokat a képekkel:

Der Apfel ist rot (und gelb). Die Zitrone ist gelb. Der Teddy ist braun. Der Bus ist blau. Die Tulpe ist rot und grün.

d) a tanulók mondják el kérdés után a képekről a színeket

Wie ist die Zitrone? – Die Zitrone ist gelb.

5. a) a tanító utasításai szerint színezzék ki a tanulók a rajzokat

Der Ball ist blau. Der Teddy ist braun. Das Domino ist grün. Der Roller ist rot. Das Auto ist gelb.

vagy

b) a tanulók tetszés szerint színezik ki a rajzokat, utána elmondják, mi milyen színű

c) képekhez der, die, das pontok rajzolása

6. a) a tanuló egészítse ki a rajzokat

b) hangoztassák a képekhez tartozó szavakat

c) mondjanak a szavakról tulajdonságokat

7. a) a tanulók tetszés szerint rajzolhatnak a névelőkhöz illő szavakat

b) hangoztassák a lerajzolt szavakat

c) mondjanak a szavakról tulajdonságokat (szín, nagyság)

8. a) képekhez tartozó szavak hangoztatása

b) der, die, das pontok rajzolása

c) tanítói utasításra kössék össze a tanulók a gyerekeket a megfelelő játékokkal

Der Junge spielt mit dem Ball.

Das Mädchen spielt mit dem Domino.

Der Junge spielt mit dem Teddy.

Das Mädchen spielt mit der Puppe.

Der Junge spielt mit dem Roller.

(a gyerekeknek adhatunk nevet is, pl. Peter, Petra, Lisa, Otto)

9. a) a tanulók tetszés szerint rajzoljanak a polcra játékokat/kedvenc játékaikat

b) der, die, das pontok berajzolása

c) nevezzék meg a lerajzolt dolgokat (csak a téma szókincsét felhasználva!)

Október

- a) képekhez tartozó szavak megnevezése
 - b) der, die, das pontok berajzolása
 - c) az oda nem illő dolgok áthúzása: *Was passt nicht?*
 - d) tulajdonságok (színek, nagyság) megnevezése:
Die Banane ist gelb. Der Radiergummi ist klein.
- a) nyilak jelentésének tisztázása
 - b) a tanító az eddig tanult szavakból tetszés szerint mond mondatokat, a tanulók a megfelelő helyre berajzolják a szóhoz tartozó képet (a gyerekek által könnyen, egyszerűen rajzolható képek legyenek)
Die Lampe ist oben. Das Auto ist rechts...
 - c) a tanulók visszamondják a mondatokat
 - d) a képekhez der, die, das pontok rajzolása
 - e) tulajdonságok (színek, nagyság) megnevezése
- a) képekhez tartozó szavak megnevezése
 - b) der, die, das pontok berajzolása
 - c) a tanító utasítása szerint színezzék ki a rajzokat:
Die Bank ist braun. Das Lineal ist gelb. Das Heft ist grün. Der Bleistift ist rot. Die Schultasche ist blau.
 - d) kérdésre a tanulók is mondják el a mondatokat
- a) a középső képen látható rajzok lerajzolása egyenként
 - b) der, die, das pontok rajzolása, a dolgok megnevezése
 - c) a képek színezése vagy
 - c) tulajdonságok (színek, nagyság) megnevezése
- a) cselekvések és tárgyak megnevezése
Was macht der Schüler? – (Der Schüler) turnt.
Was ist das? – (Das ist) der Turnsack.
 - b) a tárgyakhoz der, die, das pontok rajzolása
 - c) a párok összekötése – *Was passt zusammen?*
- a) a tanuló egészítse ki a rajzokat
 - b) hangoztassák a képekhez tartozó szavakat
 - c) der, die, das pontok rajzolása a szavakhoz
 - d) a tanulók mondják el, mi milyen színű

- a) tetszés szerint rajzoljon a tanuló iskolai dolgokat a táskába
 - b) der, die, das pontok rajzolása
 - c) a lerajzolt dolgok megnevezése
- a) tetszés szerint rajolja le a tanuló az osztálytermet, az ott található dolgokat
 - b) der, die, das pontok rajzolása
 - c) a lerajzolt dolgok megnevezése
 - d) a tárgyak helyének meghatározása:
Wo ist die Lampe? – Die Lampe ist oben.
 - e) tulajdonságok (szín, nagyság) megnevezése:
Wie ist die Tafel? – Die Tafel ist grün.

November

- a) képekhez tartozó szavak megnevezése
 - b) der, die, das pontok színezése
 - c) kérdésre a tanulók is mondják el a mondatokat
- a) nyilak jelentésének tisztázása
 - b) a tanító az eddig tanult szavakból tetszés szerint mond mondatokat, a tanulók a megfelelő helyre berajzolják a szóhoz tartozó képet
Die Lampe ist oben. Das Auto ist rechts...
 - c) a tanulók visszamondják a mondatokat
 - d) a képekhez der, die, das pontok rajzolása
 - e) tulajdonságok (színek, nagyság) megnevezése
- a) képeken látható személyek, állatok megnevezése, der, die, das pontok színezése
 - b) kérdésre a tanuló elmondja, mit csinál a képen látható személy/állat:
Was macht der Opa? – Der Opa liest./Der Hund spielt. Die Mutti strickt. Die Katze schläft. Das Mädchen gießt die Blume.
 - c) a tanító megnevez tárgyakat, amelyeket a tanulónak a képeken meg kell keresnie, illetve be kell karikáznia:
pl.: *der Ball, der Sessel, die Zeitung, die Blume*
- a) tárgyak megnevezése, der, die, das pontok rajzolása
 - b) tárgyak összekötése a megfelelő helyiséggel
 - c) tanítói kérdésre a tárgyak helyét megnevezni:
Wo ist die Tafel? Im Zimmer oder im Klassenzimmer? – (Die Tafel ist) im Klassenzimmer.

5. a) tárgyak megnevezése, der, die, das pontok rajzolása
 b) oda nem illő dolgok áthúzása: *Was passt nicht? – die Tafel, ...*
 c) tulajdonságok megnevezése
6. a) képen látható személyek megnevezése és az általuk végzett tevékenység megnevezése:
Wer ist das? – Der Opa.
Was macht der Opa? – Der Opa liest.
 b) a képek kiegészítése a hiányzó dolgokkal
 c) a képekről mondatokat mondani:
Was macht/liest der Opa? – Der Opa liest die Zeitung.
7. a) tetszés szerint rajzolja le a tanuló az osztálytermet, az ott található dolgokat
 b) der, die, das pontok rajzolása
 c) a lerajzolt dolgok megnevezése
 d) a tárgyak helyének meghatározása:
Wo ist die Tafel? – Die Tafel ist vorne.
 e) tulajdonságok (szín, nagyság) megnevezése:
Wie ist der Schrank? – Der Schrank ist groß.
8. a) a képen látható dolgok megnevezése, der, die, das pontok rajzolása (csak a bal oldali képen)
 b) a két kép közötti különbségek megkeresése, bekarikázása (kilincs, ablak mellett kép, szekrényen fogantyúk, ágyon újság, tv-kapcsoló)
 c) képről mondatokban beszélni kérdések segítségével:
Wo ist die Lampe? – Die Lampe ist oben.
Was ist unten? – Der Teppich ist unten.
Wie ist die Tür? – Die Tür ist braun.

December

1. a) a képről megnevezni a szavakat, der, die, das pontokat berajzolni
 b) a számokhoz odarajzolni a megfelelő képeket (2 ház, 4 gyerek, 6 ablak, 2 kutya, 4 sapka/sál)
 c) kérdésre elmondani, mi van a képen:
Wie viele Fenster siehst du? – 6 Fenster.
2. a) a télapózsákban lévő dolgok megnevezése, der, die, das pontok berajzolása
 b) az oda illő vagy nem illő dolgokat rajzolják a tanulók a képkeretekbe
 c) a külön lerajzolt képekről tulajdonságokat (szín, nagyság) mondani

3. a) képekhez tartozó szavak megnevezése
 b) der, die, das pontok berajzolása
 c) a tanító utasítása szerint színezzék ki a rajzokat:
Die Handschuhe sind braun. Der Schal ist gelb. Die Stiefel sind grün. Die Mütze ist rot. Der Pullover ist blau.
 d) kérdésre a tanulók is mondják el a mondatokat:
Wie ist der Schal? – Der Schal ist gelb.
4. a) tetszés szerint színezzék ki a tanulók az elrejtett számokat
 vagy
 a tanítói utasítás szerint színezzék ki a számokat: *Eins ist rot. Zwei ist gelb.*
 b) nevezzék meg a tanulók is a számok színeit:
Wie ist Eins? – Eins ist rot.
5. a) képeken szereplő személyek, tárgyak megnevezése
 b) der, die, das pontok rajzolása
 c) a tanulók a tanító mondatai szerint kötik össze a képeket: *Der Junge bekommt einen Schal. Das Mädchen bekommt einen Pullover. Der Junge bekommt einen Teddy. Das Mädchen bekommt eine Puppe. Der Junge bekommt Handschuhe.*
 (a gyerekeknek lehet nevet adni, pl.: Katrin, Klaus)
6. a) az összeadások eredményének megfelelően színezzék ki a tanulók a karácsonyfát
7. a) számolják meg a tanulók a képeken látható dolgokat és írják be a négyzetbe a számokat
 b) mondják el, miből hányat látnak:
Wie viele Lebkuchen sind hier? – 5 Lebkuchen.
8. a) nevezzék meg a polcon látható tárgyakat és az egyes számú der, die, das pontokat rajzolják a képekhez
 b) számolják meg a tárgyakat és mondják el, miből mennyi van a polcon: *Wie viele Puppen sind hier? – 2 Puppen.*

Január

1. a) képekhez tartozó szavak hangoztatása *Was ist das? – Der Tisch.*
 b) szavak megfelelő névelővel történő összekötése

- c) a képeken szereplő dolgok színének, nagyságának megnevezése:
Wie ist der Tisch? Der Tisch ist braun.
2. a) az ételek és italok megnevezése, der, die, das pontok rajzolása
b) képek összekötése az evő fiúval és az ivó lánnyal
c) elmondani, ki mit eszik, iszik:
*Was trinkt das Mädchen? – Das Mädchen trinkt Tee. Das Mädchen trinkt Kakao.
Was isst der Junge? – Der Junge isst Käse.
Der Junge isst Brot.*
3. a) a képeken látható személyek, enni- és innivalók megnevezése, der, die, das pontok rajzolása
b) a tanulók tanítói utasítás szerint kötik össze a képeket:
Oma isst Banane. Der Vater trinkt Tee. Der Junge isst Käse. Opa trinkt Milch. Mutti isst Apfel.
c) mondjanak a tanulók is mondatokat az összekötött képek alapján:
Was trinkt der Vater? – Der Vater trinkt Tee.
4. a) a tanító tetszés szerint megnevez öt ételt/italt/evőeszközt, amit a gyerekek rárajzolnak az asztalra
b) der, die, das pontok rajzolása vagy
a) a tanulók tetszés szerint rajzolnak
b) der, die, das pontok rajzolása
c) a lerajzolt dolgok felsorolása: *Was ist auf dem Tisch? – der Löffel, die Butter,...*
5. a) tárgyak megnevezése, der, die, das pontok rajzolása
b) tárgyak összekötése a megfelelő helyiséggel
6. a) a képeken látható dolgok megnevezése, der, die, das pontok rajzolása
b) tulajdonságok megnevezése:
Wie ist das Wasser? Kalt oder warm? – Das Wasser ist kalt. / Der Kakao ist warm. / Die Milch ist kalt. / Der Tee ist warm.
7. a) a képeken látható dolgok megnevezése, der, die, das pontok rajzolása
b) tulajdonságok megnevezése: *Wie sind die Stiefel? Sauber oder schmutzig? – Die Stiefel sind schmutzig. / Die Tafel ist sauber. / Das Auto ist schmutzig. / Der Spiegel ist sauber.*
8. a) a képeken látható dolgok megnevezése
b) der, die, das pontok rajzolása
c) kakukktojások áthúzása – *Was passt nicht?*
- Február**
1. a) a képeken szereplő állatok megnevezése
b) der, die, das pontok rajzolása a különböző állatokhoz
2. a) a képeken szereplő személyek és állatok megnevezése, der, die, das pontok rajzolása
b) a tanulók tanítói utasítás szerint kötik össze a képeket:
Oma hat einen Hasen. Der Vater hat ein Pferd. Der Junge hat einen Papagei. Opa hat eine Katze. Mutti hat einen Hund.
c) a tanulók kérdések alapján válaszolnak:
Was hat der Opa? – Eine Katze.
3. a) a képeken látható állatok megnevezése, der, die, das pontok rajzolása
b) a képek összekötése a megfelelő lakhellyel
c) tanítói kérdésre válaszolnak a tanulók a megoldásokkal
*Wo wohnt der Affe? Im Zoo oder im Haus? – Im Zoo. Der Affe wohnt im Zoo.
(Két megoldás is lehetséges.)*
4. a) a képekhez tartozó szavak megnevezése
b) der, die, das pontok berajzolása
c) a tanító utasítása szerint színezzék ki a rajzokat:
Der Hund ist braun. Die Ente ist gelb. Der Papagei ist grün. Die Katze ist schwarz. Die Maus ist grau.
d) kérdésre a tanulók is mondják el a mondatokat:
Wie ist der Hund? – Der Hund ist braun.
vagy
c) a tanulók mondják egymásnak, hogy melyik állat milyen színű legyen
d) a másik tanuló mondja vissza a mondatokat
5. a) a képeken szereplő állatok megnevezése, der, die, das pontok rajzolása
b) a hiányzó testrészek megnevezése, berajzolása, der, die, das pontozása: *Was fehlt? / Was stimmt nicht? – Das Auge.*
6. a) a képeken szereplő állatok megnevezése, der, die, das pontok berajzolása

b) tanítói kérdésre a tulajdonságok megnevezése:

Wie ist der Bär? – Der Bär blau.

c) a rajzok javítása

d) a helyesen kiszínezett rajzokról mondatokat mondani:

Wie ist der Bär? – Der Bär ist braun. (Több-fajta megoldás is létezik!)

7. a) az arc részeinek és a hozzá tartozó szín megnevezése:

Wie ist die Nase? – Die Nase ist rot.

vagy

a) a tanító által megnevezett testrészeket kell a tanulónak megkeresnie, bekarikáznia:

Die Nase ist rot. Die Augen sind grün.

8. a) kedvenc állat vagy farsangi jelmez lerajzolása

b) testrészek der, die, das ponttal való jelölése

c) színek elmondása

Március

1. a) a képeken szereplő természeti dolgok megnevezése, der, die, das pontok berajzolása

b) tanítói kérdésre a tulajdonságok megnevezése:

Wie ist der Himmel? – Der Himmel ist grün.

c) a rajzok javítása

d) a helyesen kiszínezett rajzokról mondatokat mondani:

Wie ist der Himmel? – Der Himmel ist blau.

2. a) a képeken látható ruhák megnevezése, der, die, das pontok berajzolása

b) a képek összekötése a megfelelő évszakokkal

c) tanítói kérdésre válaszolnak a tanulók a megoldásokkal:

Was tragen wir im Frühling? – Bluse, Sandalen, ...

Wann tragen wir die Handschuhe? – Im Winter.

(Több megoldás is lehetséges.)

3. a) képekhez tartozó szavak megnevezése

b) der, die, das pontok berajzolása

c) a tanító utasítása szerint színezzék ki a rajzokat:

Der Rock ist blau. Die Hose ist schwarz.

Der Schuh ist braun. Die Socken sind weiß.

Die Jacke ist grün. Die Mütze ist gelb. Der

Pullover ist grau. Der Schal ist rot. Der Badeanzug ist orange. Die Bluse ist rosa.

d) kérdésre a tanulók is mondják el a mondatokat:

Wie ist der Rock? – Der Rock ist blau.

vagy

c) a tanulók mondják egymásnak, hogy melyik ruhadarab milyen színű legyen

4. a) a tanulók tetszés szerint kiszínezik a körvonalas rajzokat

b) a ruhadarabokhoz der, die, das pontok rajzolása

c) tanítói kérdésre a ruhadarabok színének megnevezése:

Wie ist die Hose? – Die Hose ist grau.

5. a) a képeken látható ruhák megnevezése, der, die, das pontok rajzolása

b) a képek összekötése a megfelelő személlyel

c) tanítói kérdésre válaszolnak a tanulók a megoldásokkal:

Wer trägt die Bluse? Der Junge oder das Mädchen? – Das Mädchen. (Több megoldás is lehetséges!)

6. a) a tanuló egészítse ki a rajzokat

b) hangoztassák a képekhez tartozó szavakat

c) der, die, das pontok rajzolása a szavakhoz

d) a tanulók mondják el, mi milyen színű

7. a) rajzolják le a tanulók kedvenc ruhadarabjaikat

b) der, die, das pontok berajzolása

c) rajzok színezése

d) a ruhadarabokról mondjanak mondatokat:
Der Pullover ist rot.

Április

1. a) a képeken látható időjárás- és évszakok megnevezése

b) az összetartozó képek összehúzása (Több megoldás is van!)

c) tanítói kérdésre az összetartozó párokat megnevezni:

Wie ist das Wetter im Frühling? – Es regnet.

Wann regnet es? – Im Frühling.

2. a) a fák kiszínezése a különböző évszakoknak megfelelően

b) a tanulók nevezzék meg a használt színeket

3. a) a napokhoz az aktuális időjárásnak megfelelően rajzolnak – az adott napot berajzolják, a többit folyamatosan a későbbi napokon
vagy
a) a tanító mondja, melyik nap milyen időjárás van és a tanulók annak megfelelően rajzolnak:
Am Montag regnet es. Am Dienstag scheint die Sonne...
4. a) a képeken szereplő időjárás-elemek megnevezése
b) képek összekötése
5. a) a képeken látható dolgok megnevezése, der, die, das pontok rajzolása
b) a nem tavaszhoz tartozó dolgok áthúzása:
Was passt/stimmt nicht?
6. a) rajzolják le a gyerekek, mit szeretnének húsvétra kapni
vagy
b) rajzolják le kedvenc időjárásukat

Május

1. a) az osztály tanulóinak a neveit írják be a gyerekek a megfelelő hónapokhoz
Wer hat Geburtstag im Januar? Wann hat Steffi Geburtstag?
2. a) tanítói kérdésre az időpontok megnevezése:
Wieviel Uhr ist es? – Zwei Uhr. / Es ist zwei Uhr.
vagy
a) a gyerekek egymást kérdezik
3. a) tanítói utasítás szerint rajzolják be a tanulók a kis és nagy mutatókat (csak egész órákat mondjunk!)
b) tanítói kérdésre a tanulók elmondják, melyik órán hány óra van *Wieviel Uhr ist es? – Zwei Uhr. / Es ist zwei Uhr.*
4. a) a tanulók számolják meg a képeken szereplő dolgokat és írják mellé a számokat
b) tanítói kérdésre mondják el, miből mennyit látnak: *Wieviel Bleistifte sind hier? – Elf. / Elf Bleistifte.*
5. a) a tanító megnevez öt számjegyet, amit a tanulók beikszelnek
b) a tanulók visszamondják a számokat
vagy
a) a tanulók egymásnak mondanak számokat
6. a) számolják meg a tanulók a dominón látható pöttyöket, és húzzák össze a megfelelő számmal
b) fentről lefelé mondják el az adott képhez tartozó számot

Június

1. a) az üres képkeretekben rajzoljanak a tanulók a névelőknek megfelelő (kedvenc) szavakat
b) nevezzék meg őket
c) mondjanak róla tulajdonságokat (szín, nagyság)
2. a) a képen szereplő dolgokat megnevezni, der, die, das pontokkal jelölni
b) mondjanak tulajdonságokat
c) a tanító megnevez öt dolgot, amit be kell karikázni
vagy
c) mondjanak egymásnak szavakat, amiket karikázzanak is be
3. a) a képeken látható dolgok megnevezése, der, die, das pontokkal jelölése
b) minden sorban egy kakukktojás áthúzása
4. a) a kép színezése
b) dolgok megnevezése, der, die, das pontokkal jelölése

Óravázlat (tanmenetjavaslat: 6. óra)

A tanóra felépítése	Tananyag	Tanítói/tanulói tevékenység	Munkaformák	Eszközök
Motiváció	Kleine Maus című mondóka	– a tanulók közösen mondják a mondókát és mutatják	Frontális munka	
Az előző óra anyagának ismétlése	die Tafel, die Bank, der Stuhl, der Schrank, der Tisch, die Lampe, das Regal, die Uhr, der Schüller, die Schülerin, der Lehrer/die Lehrerin, die Kreide, der Schwamm oben, unten, links, rechts	1. – <i>Was ist das?</i> – mutat a tanító az adott dologra/képre – <i>Das ist die Tafel.</i> – a tanuló a kartonból kivágott piros pöttyöt ráragasztja a megnevezett tárgyra	Egyéni/frontális munka	Képek, der-die-das pöttyök, ragacs
Új tananyag	das Buch, das Heft, der Bleistift, der Radiergummi, die Schultasche, das Mäppchen, der Turnsock, der Filzstift, das Lineal, der Pinsel, der Malkasten	2. – <i>Wo ist die Lampe?</i> – <i>Die Lampe ist oben.</i> vagy – <i>Was ist unten?</i> – <i>Die Bank ist unten.</i> <i>Das ist das Buch.</i> – a tanító mutatja a dolgot/képet <i>Was ist das?</i> – kérdezi a tanulóktól <i>Das ist das Buch.</i> – 4-5 tanuló egyesével megismétli, majd közösen <i>Singen wir das Guten Tag-Lied!</i>	Egyéni munka: a táblán lévő megfelelő nyílhoz ragasztják a képet frontális munka: közösen ismétlik a mondatokat egyéni/frontális munka	Táblán a négy irányba mutató nyíl Gyerekek iskolás felszerelése/képek, der-die-das pöttyök, ragacs CD-lejátszó

A tanóra felépítése	Tananyag	Tanítói/tanulói tevékenység	Munkaformák	Eszközök
Rögzítés		<p>A megnevezett dolgokat/képeket a tanuló a tanító után újra elmondják a tk. alapján is vagy a tanulók közül egyénileg megnevezhetik a dolgokat/képeket</p>	Frontális munka	Mtk.
Gyakorlás		<p><u>Mtk. 1. feladat</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. a rajzokat neveztesük meg a tanulókkal és rajzolják oda a derdie-das pöttyöket 2. <i>Was passt nicht in die Schule? Zeichnen wir einen X!</i> 	Frontális munka	Mtk., színes ceruzák
		<p><u>Mtk. 2. feladat</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Zeichnen wir! Das Buch ist links.</i> – a tanító mond 8 mondatot, amelyeknek megfelelően a tanulók az üres képeretekbe rajzolják a megnevezett dolgokat vagy a gyerekek mondhatnak egymásnak mondatokat 2. rajzoltassuk a képek mellé a derdie-das pöttyöket 	Frontális/egyéni/páros munka	Mtk., grafitceruza
			Egyéni munka	Színes ceruzák

A tanóra felépítése	Tananyag	Tanítói/tanulói tevékenység	Munkaformák	Eszközök
<p>Ismétlés</p>		<p><u>Tk. 3. feladat</u></p> <p>1. <i>Malen wir die Bilder aus!</i> – a tanító mondja, hogy a körvonalas rajzokat milyen színűre színezzék a tanulók</p> <p><i>Die Bank ist braun.</i></p> <p>2. rajzoltassuk a képek mellé a <i>der-das</i> pöttyöket</p> <p>a táblán lévő képeket/az asztalon lévő dolgokat úgy veszik le a tábláról/teszik a helyére, hogy közben megnevezik – először egyénileg, majd az osztály közösen</p>		<p>Színes ceruzák</p> <p>Színes ceruzák</p> <p>Gyerekek iskolás felszerelése/képek</p>
<p>Házi feladat kijelölése</p>		<p><i>Die Hausaufgabe ist die Aufgabe</i></p> <p>4. – a tanító megbeszéli a tanulókkal, mi a feladat</p>		
<p>Értékelés</p>		<p>A legügyesebb tanulók megdicséérése, piros pontok összegyűjtése/beírása stb.</p>		

TANMENETJAVASLAT

	Szókincs	Mondatmodellek	Eszközök, szemléltetés	Ének, mondóka, vers
Szeptember				
1.	die Tulpe, das Auto, die Lampe, die Rose, die Banane, die Zitrone, der Bus, die Torte, das Haus, der Elefant, der Luftballon groß, klein, rot, gelb, blau	Was ist das? Das ist... köszönések	Képek, játékok, Mtk. feladatai	CD: Guten Tag, guten Tag...
2.	das Domino, der Ball, die Legosteine, die Puppe, der Traktor, der Roller, der Teddy, das Mädchen, der Junge, die Kinder grün, braun	Wie ist der Ball? Der Ball ist rot.	Képek, játékok, Mtk. feladatai	
3.	Gyakorlás	Előzőek gyakorlása	Mtk. feladatai	
4.	Gyakorlás	Előzőek gyakorlása	Mtk. feladatai	
Október				
5.	die Tafel, die Bank, der Stuhl, der Schrank, der Tisch, die Lampe, das Regal, die Uhr, der Schüler/die Schülerin, der Lehrer/die Lehrerin, die Kreide, der Schwamm oben, unten, links, rechts	Wo ist die Lampe? Die Lampe ist oben.	Képek, Mtk. feladatai	Kleine Maus...
6.	das Buch, das Heft, der Bleistift, der Radiergummi, die Schultasche, das Mäppchen, der Turnsock, der Filzstift, das Lineal, der Pinsel, der Malkasten		Képek, Mtk. feladatai	
7.	liest, schreibt, sitzt, steht, turnt, malt, rechnet, singt	Was macht Peter? Peter turnt. Was machst du? Ich turne.	Képek, Mtk. feladatai	Wir gehen, wir gehen...
8.	fleißig, faul gyakorlás		Mtk. feladatai	Ich bin Peter...

	Szókincs	Mondatmodellek	Eszközök, szemléltetés	Ének, mondóka, vers
November				
9.	der Vater, die Mutter, der Junge, das Mädchen, das Baby, die Katze, der Hund, der Großvater, die Großmutter alt, jung	Wie heißt dein Vater? Mein Vater heißt...	Képek (esetleg családi fotó). Mtk. feladatai	CD: Laterne, Laterne...
10.	die Tür, das Fenster, der Schrank, der Teppich, das Bild, die Vase, die Blume, das Zimmer, der Fernseher, der Sessel, die Kommode, das Regal, das Bett, das Telefon, die Zeitung	Wie ist das Regal? Wo ist das Regal?	Képek. Mtk. feladatai	
11.	liest, spielt, strickt, schläft, gießt die Blumen	Was macht der Vater? Der Vater liest.	Képek. Mtk. feladata	
12.	Gyakorlás		Mtk. feladatai	
December				
13.	der Apfel, die Banane, die Orange, die Schokolade, die Nuss, die Rute számok 1–10	Ein Apfel, zwei Bananen...	Képek (esetleg hozott gyümölcsök), számkártyák. Mtk. feladatai	Nikolaus, Nikolaus... Eins, zwei...
14.	die Mütze, der Schal, die Handschuhe, die Stiefel, der Mantel	Wie ist die Mütze?	Képek (saját ruhadarabok). Mtk. feladatai	
15.	Gyakorlás		Mtk. feladatai	
Január				
16.	der Herd, der Mülleimer, der Kühlschrank, der Küchenschrank, der Tisch, der Stuhl, der Teller, der Löffel, das Messer, die Gabel, die Serviette, das Glas		Képek. Mtk. feladatai	
17.	die Salami, der Kakao, das Brötchen, die Butter, die Milch, der Tee, die Marmelade kalt, warm essen/isst, trinken/trinkt, kochen/kocht, den Tisch decken/deckt	Wie ist der Tee? Der Tee ist warm. Was isst der Junge? Was trinkt das Mädchen?	Képek. Mtk. feladatai	Auf dem Tische...

	Szóincs	Mondatmodellek	Eszközök, szemléltetés	Ének, mondóka, vers
18.	die Dusche, die Toilette, der Spiegel, die Zahn- pasta, die Zahnbürste, die Badewanne, das Handtuch schmutzig, sauber	Wie ist die Hose? Die Hose ist schmutzig	Képek. Mtk. feladatai	
19.	Gyakorlás		Mtk. feladatai	
Február				
20.	der Kopf, die Augen, die Ohren, die Nase, der Mund, die Haare, der Bauch, die Beine, die Füße, die Hände, die Arme	Wie sind die Augen?	Képek. Mtk. feladatai	Punkt, Punkt
21.	der Bär, die Maus, der Tiger, der Löwe, der Affe, der Papagei, der Hase, die Giraffe, die Katze, der Hund, das Pferd, die Ente, das Zebra	Die Katze hat vier Beine. Oma hat eine Katze.	Képek. Mtk. feladatai	CD: Kommt alle
22.	dick, dünn, kurz, lang schwarz, weiß, grau, bunt			
23.	Gyakorlás		Mtk. feladatai	
Március				
24.	der Himmel, die Sonne, die Wolke, der Baum, das Gras, das Schneeglöck- chen, der Goldregen		Képek (újságból vagy naptár képei). Mtk. feladatai	
25.	der Frühling, der Sommer, der Herbst, der Winter		Képek. Mtk. feladatai	CD: Es war eine Mutter...
26.	das Hemd, die Hose, die Schuhe, die Kappe, die Jacke, die Bluse, der Rock, die Socken, die Sandalen	Was trägt der Junge? Der Junge trägt eine Hose.	Képek (saját ru- hadarabok). Mtk. feladatai	
27.	Gyakorlás		Mtk. feladatai	
Április				
28.	der Schmetterling, der Vogel, die Narzisse, die Tulpe, die Margarete, das Maiglöckchen, der Apfel- baum, der Garten		Képek. Mtk. feladatai	
29.	es regnet, es scheint die Sonne, es ist kalt/warm, es weht		Képek. Mtk. feladatai	

	Szókincs	Mondatmodellek	Eszközök, szemléltetés	Ének, mondóka, vers
30.	das Ostern, der Osterhase, das Ei, das Nest, der Korb			Ein großer Ball.... CD: Komm bitte, komm...
31.	Gyakorlás		Mtk. feladatai	
Május				
32.	klettert, bellt, springt, schwimmt, schläft, liegt, sitzt, läuft	Was macht der Hund? Der Hund bellt.	Képek. Mtk. feladatai	
33.	számok 11–20	Wie viele Bananen sind hier? 12 Bananen.	Számkártyák. Mtk. Feladatai	
34.	hónapok	Wann ist dein Geburtstag? Mein Geburtstag ist im...	Képek. Mtk. feladatai	CD: Peter hat Geburtstag...
35.	Gyakorlás		Mtk. feladatai	
Június				
36.	Szókincs ismétlése		Mtk. feladatai	
	Szókincs ismétlése		Mtk. feladatai	